

Máme právo na detstvo

Smiech, rozbité kolená či prvá láska a zlomené srdce. Bezstarostné dni plné zábavy, nerozlučné priateľstvá, prázdniny a mnohé dobrodružstvá. Slovo detstvo v každom z nás vyvoláva rôzne spomienky. Bohužiaľ, nie každý mal, či má možnosť prežiť takéto detstvo. Prečo? Deti sú budúcnosťou dospelých, rodičov, spoločnosti. Snažia sa, aby sme sa mali čo najlepšie, aby bolo o nás čo najlepšie postarané. Snažia sa nám ísť príkladom, vychovávať nás čo najlepšie, zabezpečiť nám plnohodnotný život a dať nám všetko pre vlastný začiatok. Tak je to prirodzené, a tak by to po správnosti malo byť. Preto na povrch prichádza otázka, prečo sa aj dnes práva detí porušujú? Možno si niekto z vás položil otázku, prečo bolo potrebné upraviť práva dieťaťa zvláštnym dokumentom? Veď za deti sú zodpovední hlavne rodičia, či iní zákonní zástupcovia. Nevyvoláva takéto dokument oslabovanie rodiny, neohrozuje rodičovskú autoritu? Záujem o riešenie situácie detí vo svete siaha už do roku 1923. Vtedy mimovládna organizácia Medzinárodná únia pre ochranu detstva prijala päťbodové vyhlásenie o právach detí, ktoré je známe pod názvom Ženevská deklarácia.

Dňa 20. novembra 1989 bol prijatý Dohovor o právach detí, ktorý v súčasnosti podpísalo viac ako 170 členských štátov OSN. Dohovor je založený na 4 základných princípoch: zákaz diskriminácie, záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, prirodzené právo na život a rešpektovanie práva dieťaťa na vlastný názor. Čo tento dohovor priniesol deťom? Deti získali svoje práva, ktoré musia rešpektovať ich rovesníci, dospelí aj celá spoločnosť. Zabezpečuje im ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre ich dennodennú existenciu.

UNICEF – Detský fond OSN je celosvetová organizácia, ktorá sa zameriava na dlhodobú a systematickú pomoc deťom. V súčasnosti má svoje zastúpenie vo viac ako 190 krajinách a teritóriách sveta, pričom v až 155 z nich priamo realizuje svoje programy pomoci deťom. Poslaním UNICEF je prispievať k tomu, aby mohli najviac ohrozené deti kdekoľvek vo svete prežiť, boli zdravé, mali zabezpečenú výživu, prístup k pitnej vode, základné vzdelanie, ochranu pred násilím, a tiež príležitosť naplniť v živote svoj potenciál. Tento rok sa naša škola, spolu s ďalšou stovkou škôl, zapojila do programu Škola priateľská k deťom.

Program je vhodným doplnkom výučby ľudsko-právnej problematiky na materských, základných a stredných školách, ktorá je súčasťou medzinárodného programu UNICEF. Tento program je celoročný a splnenie jednotlivých kritérií si vyžaduje nemalé úsilie a čas. Cieľom je vytvoriť v školách také prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti bezpečne, dobre, sebaisto a do ktorého chodí s radosťou. Práva dieťaťa sú v centre záujmu programu, kľúčové sú participácia, rešpekt, zodpovednosť. Škola priateľská k deťom nielen učí o právach dieťaťa, ale nimi aj žije. Nastavuje rámec fungovania medzi deťmi,

Slovenský ambasádor UNICEF Jaro Bekr a tím UNICEF

pedagógmi a rodičmi.

Nemáme však len svoje práva, ale aj povinnosti, medzi ktoré patrí slušné správanie, dbanie na pokyny pedagogických zamestnancov, podľa svojich schopností sa svedomite pripravovať na vyučovanie a dodržiavať školský poriadok. Správať sa však máme slušne aj mimo vyučovania, a to počas voľných dní a prázdnin tak, aby sa

neporušovali zásady spolunažívania a spoločenské normy správania. Máme chodiť do školy pravidelne a včas podľa rozvrhu hodín a zúčastňovať sa na činnostiach, ktoré škola organizuje. Na záver by sme chceli iba dodať, že detstvo je

jedno z najkrajších období života človeka a žiadne právo nedovoľuje inému človeku, či cudziemu, ba aj rodičovi, nedopriať mu ho tak, ako bolo dopriate iným. Každý z nás žije len raz a každý má rovnaké právo vychutnať a užiť si ho. Veď čo krajšie môže ľudské oko vidieť, ako úprimný a šťastný úsmev detí. Linka detskej istoty Slovenského výboru pre UNICEF má bezplatné telefónne číslo 116 111, na ktoré môžu deti telefonovať 24 hodín denne. Deti sa môžu porozprávať s odborníkmi aj na internetovej Linke detskej istoty:

Ombudsmanka Mária Patakyová

<http://www.lds.sk/> či informovať sa na stránke ombudsmanky SR
<http://www.detskyombudsman.sk/>

Slávka Žovicová, Simona Jančovičová

Zdroje obrázkov:

https://www.google.sk/search?biw=1350&bih=566&tbm=isch&sa=1&ei=baQIWrfqONCtkwX3mIrgCw&q=unicef+jaro+bekr&oq=unicef+jaro+bekr&gs_l=psy-ab.3...72756.74634.0.74854.10.10.0.0.0.232.1298.0j6j2.8.0...0...1.1.64.psy-ab..2.3.579...0j0i30k1j0i19k1j0i30i19k1j0i8i30i19k1.0.YQOCYDmyNM8#imgrc=IK8gC2BZEBvF5M

https://www.google.sk/search?q=unicef&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjN2qC_5bnXAhXCDOwKHRpnAS8Q_AUICigB&biw=1350&bih=566#imgrc=2_ARzaiddWEWwM

https://www.google.sk/search?q=unicef&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjN2qC_5bnXAhXCDOwKHRpnAS8Q_AUICigB&biw=1350&bih=566#imgrc=Tx_ZmwiB9YRggM

https://www.google.sk/search?biw=1350&bih=566&tbm=isch&sa=1&ei=baQIWrfqONCtkwX3mIrgCw&q=linka+detskaj+istoty&oq=linka+det&gs_l=psy-ab.1.0.0j0i30k1j0i8i30k1j0i24k1l7.3443.6047.0.10085.9.9.0.0.0.192.1219.0j7.7.0...0...1.1.64.psy-ab..2.7.1215...0i67k1.0.Cepbailn9KU#imgrc=LB1jarCCcNuOLM

https://www.google.sk/search?biw=1350&bih=566&tbm=isch&sa=1&ei=5qYIWuGYLMu1kwWL-Yi4Ag&q=ombudsmanka+patakyova&oq=ombudsmanka+pat&gs_l=psy-ab.1.0.0i24k1l2.89460.94352.0.96533.15.15.0.0.0.325.2180.0j11j0j1.12.0...0...1.1.64.psy-ab..3.12.2177...0j0i30k1.0.nV-vZW9ekC4#imgrc=MADmq2rKSMX1pM